

ZKLAMÁNÍ. Při nástupu Roberta Plagy na post ministra jsme do něj vkládali velké naděje. Ty jsou pryč. Kroky ministerstva jsou pro nás stále méně pochopitelné, říká František Dobšík.

Za svou podporu Plagovi bych si dnes vlepil facku

Už dlouho nebyly vztahy mezi ministerstvem školství a učiteli tak narušené jako nyní. Kantoři stávkovali a zvažují další protesty. „Ukazuje se, že ministr školství Robert Plaga učinil už řadu kroků pro školství vysloveně negativních. Za svůj resort vůbec nebojuje,“ říká FRANTIŠEK DOBŠÍK, předseda vlivných školských odborů.

Poslanci ve druhém čtení zákona o státním rozpočtu definitivně odmítli pozměňovací návrhy, které by zvýšily platy učitelů o více než příslibných deset procent. Vnímáte to jako svou prohru? Není to výhra, ale rozhodně to nelze vnímat jako prohru. Pro nás bylo klíčové, aby se platy nezvyšovaly tak, jak původně navrhoval pan ministr školství Robert Plaga. Ten chtěl, aby si učitelé polepšili o pevnou částku 1750 korun, následně to upravil na 2700 korun. Ale nám stále šlo o to, že chceme procentuální navýšení, že není dobré stejnou

částkou navýšit peníze učitelů základní školy jako učitelů střední školy, asistentovi pedagoga nebo řediteli školy.

Prvotním slibem vlády, kterou k tomu svým usnesením vyzvala i sněmovna, bylo přidání učitelům o patnáct procent. Nakonec se ale platy kantorů zvednou o osm procent v pevné složce platu a o dvě procenta v nenárokovém osobním ohodnocení. S tímto výsledkem jste spokojeni? Ne, to samozřejmě nejsme. Tou předchozí odpovědí jsem ale chtěl poukázat na to, že původní návrhy ministra školství byly

pro učitele dokonce ještě horší než konečný výsledek. A ani ten nepokládáme za optimální. Protože na začátku roku nám pan premiér Andrej Babiš řekl, že si sice uvědomuje ten patnáctiprocentní příslib, ale nakonec je možné učitelům přidat jen deset procent. Že jde o důsledek zpomalování ekonomického růstu. Ostatní státní zaměstnanci měli dosáhnout na dvouprocentní navýšení platů. Odbory tedy byly konstruktivní: premiérovi jsem řekl, že si počkáme na červenec, jak se bude ekonomika vyvíjet. A paní ministryně financí Alena Schillová byla velmi férová a reagovala, že když se bude ekonomika vyvíjet dobře, že to samozřejmě zohlední a bude se snažit najít pro učitele peněz více.

A výsledek?

Ekonomice se očividně dařilo dobře, protože paní ministryně v průběhu roku

uprav
městn
na uč
foval,
odpov
duše
příkla
u svý
tivní.
měsí
padov

Tu pan
rů“. Ne
Nedot
Kdyby
znání
že nap
souhl
školst
liknav
krétn
laskav
bakt.
neote
pak s
šilo p
otevř
tisíce
form
zmín

Někter
opakov
dítě ja
Jistě.
votů
reakc

INZERCE

upravila navýšení platů pro státní zaměstnance ze dvou na pět procent. Ale na učitele už zapomněla. Když jsem zjišťoval, jak je to možné, dočkal jsem se odpovědi, že ministr školství už jednoduše nic navíc nevyjednal. Zatímco například ministr vnitra Jan Hamáček byl u svých státních zaměstnanců velmi aktivní. A to bylo podstatou těch několika-měsíčních sporů, které vyvrcholily listopadovou stávkou.

Tu pan ministr školství označil za „debakl odborů“. Nedotklo se vás to?

Nedotklo. Vždyť mu nic jiného nezbývalo. Kdyby řekl cokoli jiného, znamená to přiznání chyby. Že si uvědomuje realitu – že naprostá většina školské veřejnosti nesouhlasí s jeho kroky a že ministerstvo školství řeší problémy českého školství liknavě. My už máme k dispozici konkrétní statistiky stávky a já nechám na laskavém čtenáři, aby řekl, zda šlo o debakl. Přes 1200 škol stávkovalo zcela – neotevřely se. Dalších takřka 3000 škol pak stávku podpořilo částečně – přerušilo práci na některé hodiny, nechalo otevřené jen družiny a podobně. Další tisíce škol projevily souhlasy se stávkou formou vyvěšení letáků na bránu nebo zmínkou na webu rodičům.

Někteří lidé ale se stávkou nesouhlasili. Opět opakovali ono již známé: učitelé si vzali děti a rodiče jako rukojmí. Zaznamenal jste to?

Jistě. Každá stávka, která se dotkne životů dalších lidí, vzbudí i negativní reakce. To samé poslouchají zaměstnanci

František Dobšík (56)

Český pedagog, od roku 2003 předseda Českomoravského odborového svazu pracovníků školství. Vystudoval Gymnázium Jana Blahoslava v Ivančicích a později Pedagogickou fakultu Masarykovy univerzity. Několik let učil výtvarnou výchovu na základní škole. V roce 2018 neúspěšně kandidoval do Senátu jako neustraník za ČSSD v obvodu Praha 12.

v hromadné dopravě nebo třeba lékaři, když stávkují. Rád bych ale podotkl, že stávku nereguluje žádný zákon. I přesto jsme se zachovali fér a požádali školy, aby pokud se chtějí zapojit do stávky, to rodičům daly vědět minimálně tři dny předem a ti se podle toho mohli zařídit. Když se to škole nepodařilo, zůstala otevřená. Takže my máme opravdu svědomí čisté. Zachovali jsme se fér, ale zároveň jsme odmítli mít nadále ohnutá záda a nadále být levná námezdní vysokoškolsky vzdělaná síla.

Podle mého názoru mohl být ministr v hodnocení stávky mírnější, a přesto neuznat vlastní chybu...

Očividně nejste jeho rádcem (*úsměv*). Někdo jiný mu ale asi poradil, že nejlepší obranou je útok. Navíc tu sehrála svou roli i určitá antipatie pana ministra vůči odborům. Protože my jsme si na pana Plagu už několikrát stěžovali panu premiérovi. Dokonce jsme upozornili na několik kroků, které působí na školství

vysloveně negativně. A jsem stále více přesvědčen, že kdyby se dnes udělala analýza toho, před čím jsme varovali, ukázalo by se, že se naše obavy objektivně naplňují.

Musely se ale vzájemné vztahy tak vyhrotit?

Nemusely. Ale rád bych se vás zeptal, jak byste si sám interpretoval následující situace. Vláda České republiky měla v měsíčním horizontu projednávat změny ve státním rozpočtu. My proto oznámili dopředu termín stávky, abychom ještě mohli upozornit, že pro nás je daný návrh nepřijatelný. A co se stane? Ministr nečekaně přímo v den stávky návrh vytáhne na vládu a nechá ho schválit. Takže my stávkujeme a v ten samý den je smysl stávky zpečetěn. Nebo druhý příklad: schvaluje se klíčový zákon. Ministr jej pošle do připomínkového řízení, aby se k němu mohli všichni relevantní účastníci vyjádřit. My to poctivě uděláme, úředníci připomínky nějak zpracují... A pak pan ministr jako z kouzelného klobouku vytáhne hotový návrh zákona, který ale obsahuje body, o nichž se žádná debata nevedla. To vám přijde normální?

Z tiskových konferencí mám pocit, že pan ministr se hodně snaží...

To je věc dobré prezentace, nikoli ale výsledků. Opět budu konkrétní – i veřejnost hodně řešila takzvanou inkluzi. Učitelé i rodiče napjatě čekali na úpravy v dané vyhlášce. Abychom věděli, jak bude tato problematika nadále řešena, financována ►

▼ INZERCE

PŘÍBĚH VÁNOČNÍHO STROMEČKU

26. 11. 2019 – 12. 1. 2020

WWW.ZAMEKLOUCEN.CZ

▲ **NEPRACUJE!** Současný ministr školství Robert Plaga (ANO) byl náměstkem Kateřiny Valachové (ČSSD). „Chtěla jsem mu být oporou. Dnes musím zodpovědně říci, že jako ministr prostě nepracuje,“ uvedla poslankyně ve sněmovně.

a podobně. A výsledek? Najednou se zjevil nějaký text, bez konzultací, a čekali jsme na něj více než půl roku! Další příklad: ministr školství najednou jen tak oznámil do médií, že zruší povinnou maturitu z matematiky. S tou přitom počítal zákon! Víte, jak se učitelé matematiky o tomto rozhodnutí dozvěděli?

Netuším...

Z tiskové konference. A to ještě s výsledkem, že ministr se nakonec rozhodl úplně jinak, než jak vyplynulo z vypořádávání připomínek. Takže dokonce ani odbory na to nemohly pedagogy připravit. Pokud z připomínkového řízení nakonec vyplyne konsensus, že je dobré povinnou maturitu z matematiky ponechat a jen odložit o několik let, pak jen nevěřícně koukáte v televizi na tiskovou konferenci, kde ministr oznámí, že jedním tahem pera tuto povinnou zkoušku úplně ruší.

Vy s tímto rozhodnutím nesouhlasíte?

Naše sekce středoškolských učitelů matematiky měla k povinné maturitě z matematiky určité výhrady, ale nikoli tak zásadní, aby se zkouška musela zrušit. Jenže pan ministr má vlastní hlavu, a tak má jasno. Naprosto logická otázka zní: Proč to dělá? Chce snížit studijní neúspěšnost, obává se, že příliš mnoho studentů zkoušku nezvládne. Aha,

dobře, tak ji zrušíme. Problém vyřešen. A takto k věcem přistupuje i jinde – další problém je nedostatek učitelů technických a přírodovědných předmětů. Pan ministr tedy přijde s řešením – novela zákona o pedagogických pracovnících, podle níž už bude moci učit kdokoli s vysokoškolským vzděláním. Problém vyřešen... A tak je to se vším! Myslí si, že lusknou prsty a vše se vyřeší. Bez ohledu na následky.

Nemůže to vyplývat z přesvědčení, že jakékoli řešení je lepší než žádné řešení?

To přesvědčení může být správné, pokud bychom žádné lepší řešení neznali. Ale my ho známe. Odbory dlouhodobě říkají, že problematika nedostatku učitelů je mnohovrstevnatá a že se nedá řešit krátkodobými a nedomyšlenými opatřeními. Klíčem je podpora učitelů, navyšování jejich platů, aby z hlediska dalších profesí předpokládajících vysokoškolské vzdělání bylo i učitelství konkurenceschopné. Je třeba zvyšovat atraktivitu tohoto povolání. Ale nikoli jen slovně, nýbrž konkrétně. Protože jeden den ministr řekne, že chce zvyšovat atraktivitu učitelství, a druhý den řekne, že nechá učit každého...

Někteří experti říkají, že české děti jsou zahlaceny biflováním a že je třeba to změnit. Prý je nutné více rozvíjet měkké dovednosti – třeba

rétoriku, objevování informací a podobně. Co si o tom myslíte?

České školství musí reagovat na změny ve společnosti, to je bez debat. Rozhodně si ale nemyslím, že v českém vzdělávání je všechno špatně, že musíme všechno přehodnotit a změnit, jinak nemáme žádnou budoucnost. Hlásají to třeba někteří lidé, kteří ve vzdělávání podnikají. Nedávný mezinárodní průzkum PISA ale ukázal, že se vůbec nemáme za co stydět. A že i přes poměrně nízké výdaje států do školství se můžeme měřit například s Rakouskem či Německem, které do vzdělávání investují mnohem více peněz.

Reaguje ministerstvo školství dostatečně na změny ve společnosti? Mění se obsah výuky?

Jen velmi pomalu. Pan ministr školství v minulosti hovořil o „provzdušňování“ rámcových vzdělávacích plánů, podle nichž se ve školách učí. Dokonce nechal sestavit i odborné komise, které měly přinést návrhy na revize těchto plánů. O těchto komisích jsme následně řadu měsíců neslyšeli. Pak pan ministr rozhodl o tom, že zruší instituci, která revizi měla na starosti – od 1. ledna 2020 dojde ke sloučení Národního ústavu pro vzdělávání s Národním institutem pro další vzdělávání. Následně pan ministr prohlásil, že bychom mohli něco změnit, je třeba důkladně analyzovat dnešní

stav a vytvořit strategii, jak do budoucna vzdělávat. A tak začal resort pracovat na Strategii 2030+. Tou by se měla vláda zabývat v červnu příštího roku. Ve výsledku očekáváme, že než se začne provzdušňovat, jsme ve volebním roce. A tam už se toho příliš nestihne.

Velmi plamenně o této věci hovořila ve sněmovně poslankyně a exministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD). Ta dokonce řekla, že „Plaga nepracuje“. Ale nepadá vina i na její hlavu?

Paní Valachové bychom mohli vyčítat mnohé – a za jejího vedení ministerstva školství jsme to i dělali –, ale rozhodně bych jí nevyčítal neaktivitu. Mnozí ji kritizují za nezvládnutou inkluzi, ale na straně druhé se jí podařilo dotáhnout změnu financování českých škol. Vzpomeňte si na dobu, kdy byl Andrej Babiš ministr financí. Školství ho absolutně nezajímalo. Ale byla to ona, která do něj neustále „hučela“. Dosáhla toho, že i tento velkopodnikatel najednou školství začal vnímat velmi vážně. Tak vážně, že nakonec Valachové přiznal rekordní rozpočet a školství následně ve svých vládních prohlášeních vždy označil za prioritu.

Sám ale říkáte, že dnes už ta priorita je jen na papíře. Takže pan ministr opravdu nepracuje?

Trochu ten přístup ministrů srovnám. Pamatuji si na společná jednání, kde jsem viděl střety mezi panem Babišem a paní Valachovou. Myslím, že mu svou urputností trochu lezla na nervy, ale respektoval ji a dokázala si vyjednat, co potřebovala. Pak ale na křeslo ministra do-

Ministr musí začít více naslouchat i jiným lidem než jen několika poradcům.

sedl pan Plaga. A ten už o ničem nevyjednává. Žádné střety se nekonají. Smlíří se se vším. Za školství nebojuje. Je to pro mě zklamání. O to větší zklamání, že v minulosti jsme se jej aktivně velmi hlasitě zastali.

Pamatují si to. Premiér chtěl ministra odvolat v lednu. Řada odborných organizací se ho ale zastala. A poté, co se na jeho stranu přiklonily

i odbory, Andrej Babiš prohlásil, že kvůli stabilitě resortu personální změnu neuskuteční.

Není to tak dávno, co jsem pana premiéra potkal. A řekl jsem mu, že dnes bych si za tu přímluvu nejradši vlepil facku.

Měl by být Robert Plaga odvolán?

V čele odborů jsem od roku 2003 a celé ty roky jsem respektoval personální pravomoc premiéra vybírat si ministry. Na tom se nic nezměnilo. Je na panu Babišovi, koho chce mít ministrem školství. Odbory budou kritizovat jeho následné kroky ve funkci.

Může ještě učinit něco, co by podle vás mohlo školství posunout pozitivním směrem?

Musel by změnit svůj přístup. Hovořili jsme o Strategii 2030+. Pokud ji pan ministr myslí opravdu vážně, pak musí začít více naslouchat i jiným lidem než jen několika poradcům nebo některým organizacím. Rád bych zdůraznil, že ještě stále může sehrát pozitivní roli. Pokud ji nesehraje, zase jsme ztratili několik let. Nikoli jen těch uplynulých, ale bohužel i těch budoucích. **Vladimír Barák ■**

Foto: Jakub Stadler, Profimedia

V Praze vzniká škola budoucnosti

Futuristické vize architektů a stavebníků se sešly v projektu na rekonstrukci odborného učiliště v pražských Hrdlořezích. To se během dvou let promění na inteligentní a solární energií napájenou budovu doslova nabitou nejmodernějšími technologiemi. Škola bude po všech stránkách zelená, a to nejen přeneseně díky moderním technologiím a dřevěnému plášti, ale také doslova, počínaje porostem na střeše, přes popínavé rostliny chránící konstrukci a poskytující stín, až po zeleň oddělující areál od přilehlé komunikace.

Budoucnost stavebnictví ale nespočívá jen v ekologii jako takové. „Unikátní na rekonstruované škole bude také její inteligentní řízení. To bude ovládat tepelná čerpadla pro ohřev vody, vytápění, ale i chlaze-

ní v teplých měsících, úsporné LED osvětlení a vzduchotechniku, jež budou v provozu skutečně jen tehdy, kdy jich bude potřeba. Systém dokáže také beze ztrát využívat dešťovou vodu a pro splachování a zpětné získávání tepla i tzv. šedou vodu,“ vysvětluje Ing. Jiří Tencar, Ph.D., generální ředitel společnosti ECOTEN, jež odvážnou rekonstrukci projektovala. Inovativní bude také fyzické a datové zabezpečení školy.

Technologie použité při revitalizaci navíc poslouží studentům i jako zdroj informací, a škola se tak stane moderní živou „dílnou“ 21. století. Díky spolupráci s Magistrátem hl. m. Prahy, který pro projekt zajistil financování z Operačního programu Praha – půl růstu, dostane vize modernizovaných středních škol reálnou podobu a bude využitelná pro všechny další projekty.

Více informací na:

www.praha.eu
www.penizeproprahu.cz
www.ecoten.cz

ecoten
smart energy solutions

Pohled do atria

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Praha – půl růstu ČR

